

e-ISSN: 2459-0185

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/turktarars>

TTAD

TÜRK TARİHİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

Yıl 10, Sayı 1, Haziran 2025

Journal of Turkish History Researches

Volume 10, Issue 1, June 2025

Ordu

2025

Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi, uluslararası hakemli bir dergidir. Yılda iki kez, Aralık ve Haziran aylarında yayımlanır. Derginin elektronik versiyonuna <https://dergipark.org.tr/tr/pub/turktarars> adresinden erişilebilir. Dergiye gönderilen makaleler, intihal olaylarının tespiti ve engellenmesi amacıyla intihal tespit programı ile denetlenmektedir.

Journal of Turkish History Researches is a peer-reviewed bi-annual international academic journal, published in December and June. Also a special issue will be published every year. The electronic version of the journal can be read at <https://dergipark.org.tr/tr/pub/turktarars> Author guidelines and editorial policies on submission of manuscripts can be found on the same website. Journal of Turkish History Researches is using plagiarism detection software in order to detect and prevent plagiarism.

Yıl 10, Sayı 1, Haziran 2025
Volume 10, Issue 1, June 2025

Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi (TTAD)
Journal of Turkish History Researches

- ❖ **Sahibi ve Sorumlusu / Owner**
Fatih ÜNAL
- ❖ **Baş Editör / Editor-in-Chief**
Fatih ÜNAL
- ❖ **Editörler/ Editors**
Mehmet ALPARGU, Zafer SEVER,
Harun ARSLANTÜRK
- ❖ **E-Dergi Yöneticisi / E-Journal Director**
Zafer SEVER, Harun ARSLANTÜRK

ISSN (Çevrimiçi) 2459-0185

DERGİNİN TARANDIĐI İNDEKSLER / THE JOURNAL IS
INDEXED IN

Akademia Sosyal Bilimler İndeksi (Asos Index)

Scientific Indexing Services

Directory of Research Journals Indexing

ResearchBib - Academic Resource Index

Eurasian Scientific Journal Index

Citefactor

Advanced Science Index

İSAM (İslam Araştırmalar Merkezi)

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

- 1 Kazakça ve Rusça Kaynaklara Göre Arslan Baba ve Türbesi
Alisher İSMAİLOV
- 17 Alâeddin Keykubad'ın Abbâsî Halifeleri İle İlişkileri: Siyasi, Askeri ve Manevi Bağlar
Galip BİNGÖL-Hasan ÇOPUR
- 27 Gurban Gali Halidî'nin Tevârih-İ Hamse-İ Şarkî Adlı Eserinin Türk Kültürü ve Tarihi Araştırmalarındaki Yeri
Nizameddin TUĞRUL
- 44 Venedikli Başamiral Pietro Mocenigo'nun Osmanlı-Akkoyunlu Rakabetindeki Rolü
Salihcan KOCAOĞLU
- 59 **Kitap İncelemesi:** Tahrif ve Tashih: Derviş Gevr/Beyaz Şeceresi'nin Başına Gelenler
Sadullah GÜLTEN
- 77 **Kitap İncelemesi:** Eski Türk Tarihi, Türklerin Kökeni, Yönetimleri ve Çin ile İlişkileri
Asya SENGE

YAYIN KURULU

Prof. Dr. Abdullah Gündoğdu, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Abdulvahap Kara, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet Kanlıdere, Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet Taşağul, Yeditepe Üniversitesi
Prof. Dr. Alfina Sibgatullina, Rusya Bilimler Akademisi
Prof. Dr. Darkhan Kydyrali, Uluslararası Türk Akademisi / Kazakistan
Prof. Dr. Döölötbek Saparaliev, Kırgız-Türk Manas Üniversitesi/ Kırgızistan
Prof. Dr. Ergin Ayan, Ordu Üniversitesi
Prof. Dr. İlhan Ekinci, Ordu Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Alpargu, Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Mualla Uydu Yücel, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Saadettin Yağmur Gömeç, Ankara Üniversitesi

DANIŖMA KURULU

Prof. Dr. Ali Merthan Dündar, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Altay Tayfun Özcan, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Prof. Dr. Haldun Eroğlu, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Halil Bal, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Hava Selçuk, Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Hayrunnisa Alan, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim Tellioglu, Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. İlhami Durmuş, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. İlyas Kemaloğlu, Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Kemal Özcan, Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Konuralp Ercilasun, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Şahingöz, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Tezcan, Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Minehanım Nuriyeva Tekleli, Azerbaycan
Prof. Dr. Muhammet Beşir Aşan, Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Musa Şamil Yüksel, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa Daş, Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Neslihan Durak, İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Nesrin Sarıahmetoğlu, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Prof. Dr. Nuri Yavuz, Artvin Çoruh Üniversitesi
Prof. Dr. Okan Yeşilot, Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Olcabay Karatayev, Kastamonu Üniversitesi
Prof. Dr. Orhan Doğan, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Prof. Dr. Osman Yorulmaz, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Prof. Dr. Remzi Kılıç, Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Tilla Deniz Baykuzu, Trakya Üniversitesi
Prof. Dr. Üçler Bulduk, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Yücel Öztürk, Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. B. Tümen Somuncuoğlu, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Doç. Dr. Özgür Türker, Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Serkan Acar, Ege Üniversitesi

DİL EDİTÖRLERİ

Doç. Dr. Seyit Yavuz, Erzurum Teknik Üniversitesi (Türkçe)
Dr. Öğr. Üyesi Neşe Şenel, Ömer Halisdemir Üniversitesi (İngilizce)
Dr. Öğr. Üyesi Nina Petrovici, Ardahan Üniversitesi (Rusça)

SAYI HAKEMLERİ

Not: Bu sayıda yayımlanan tüm çalışmalar, çift taraflı kör hakemlik (double-blind peer review) ilkesine uygun olarak değerlendirilmiştir. Değerlendirme sürecinin akademik etik ilkeleri doğrultusunda yürütülmesini sağlamak amacıyla hakem isimlerine bu dosyada yer verilmemiştir.

EDITORIAL BOARD

Prof. Dr. Abdullah Gündoğdu, Ankara University
Prof. Dr. Abdulvahap Kara, Mimar Sinan Fine Arts University
Prof. Dr. Ahmet Kanlıdere, Marmara University
Prof. Dr. Ahmet Taşağul, Yeditepe University
Prof. Dr. Alfina Sibgatullina, Russia Academy of Sciences
Prof. Dr. Darkhan Kydyrali, International Turkish Academy/ Kazakhstan
Prof. Dr. Döölötbek Saparaliev, Kyrgyz-Turk Manas University / Kyrgyzstan
Prof. Dr. Ergin Ayan, Ordu University
Prof. Dr. İlhan Ekinci, Ordu University
Prof. Dr. Mehmet Alpargu, Sakarya University
Prof. Dr. Mualla Uydu Yücel, Istanbul University
Prof. Dr. Saadettin Yağmur Gömeç, Ankara University

BOARD OF ADVISERS

Prof. Dr. Ali Merthan Dünder, Ankara University
Prof. Dr. Altay Tayfun Özcan, Kütahya Dumlupınar University
Prof. Dr. Haldun Eroğlu, Ankara University
Prof. Dr. Halil Bal, İstanbul University
Prof. Dr. Hava Selçuk, Erciyes University
Prof. Dr. Hayrunnisa Alan, İstanbul Civilization University
Prof. Dr. İbrahim Tellioğlu, Ondokuz Mayıs University
Prof. Dr. İlhami Durmuş, Ankara Hacı Bayram Veli University
Prof. Dr. İlyas Kemaloğlu, Marmara University
Prof. Dr. Kemal Özcan, Necmettin Erbakan University
Prof. Dr. Konuralp Ercilasun, Ankara Hacı Bayram Veli University
Prof. Dr. Mehmet Şahingöz, Gazi University
Prof. Dr. Mehmet Tezcan, Uludağ University
Prof. Dr. Minehanım Nuriyeva Tekleli, Azerbaijan
Prof. Dr. Muhammet Beşir Aşan, Fırat University
Prof. Dr. Musa Şamil Yüksel, Yıldırım Beyazıt University
Prof. Dr. Mustafa Daş, Dokuz Eylül University
Prof. Dr. Neslihan Durak, İnönü University
Prof. Dr. Nesrin Sarıahmetoğlu, Mimar Sinan Fine Arts University
Prof. Dr. Nuri Yavuz, Artvin Çoruh University
Prof. Dr. Okan Yeşilot, Marmara University
Prof. Dr. Olcabay Karatayev, Kastamonu University
Prof. Dr. Orhan Doğan, Kahramanmaraş Sütçü İmam University
Prof. Dr. Osman Yorulmaz, Mimar Sinan Fine Arts University
Prof. Dr. Remzi Kılıç, Erciyes University
Prof. Dr. Tilla Deniz Baykuzu, Trakya University
Prof. Dr. Üçler Bulduk, Ankara University
Prof. Dr. Yücel Öztürk, Sakarya University
Assoc. Prof. Dr. B. Tümen Somuncuoğlu, Ankara Hacı Bayram Veli University
Assoc. Prof. Dr. Özgür Türker, Süleyman Demirel University
Assoc. Prof. Dr. Serkan Acar, Ege University

LANGUAGE EDITORS

Assoc. Prof. Dr. Seyit Yavuz, Erzurum Technical University (Turkish)
Asst. Prof. Dr. Neşe Şenel, Ömer Halisdemir University (English)
Asst. Prof. Dr. Nina Petrovici, Ardahan University (Russian)

REVIEWERS FOR THE CURRENT ISSUE

Note: All studies published in this issue have been evaluated in accordance with the principle of double-blind peer review. In order to ensure that the evaluation process is conducted in line with academic ethical principles, the names of the reviewers have not been included in this file.

TAKDİM

Genel Türk Tarihi alanındaki süreli yayın eksikliğini gidermek maksadıyla yayınlamaya başladığımız Türk Tarihi Araştırmaları Dergisinin 10. yılına girmiş bulunuyoruz. Başlangıçta yayın ilkelerini tespit etmiş ve bu ilkelere riayet edeceğimize dair söz vermiş ve bir ölçüde de taahhütte bulunmuştuk. Bu sözümüzü yerine getirmenin mutluluğu içinde olduğumuzu özellikle belirtmek istiyoruz.

Alandaki çalışmacıların sayısının az olmasına rağmen bu yayın süresi içinde araştırmacılar dergimize büyük ilgi göstermişler, birçok araştırmacı gerçekleştirdiği yayın faaliyeti ile dergimize güç katmıştır. Kendilerine teşekkür ediyoruz. Dergimizin kuruluşunun üstünden çok uzun bir süre geçmemiş olmasına rağmen Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi Genel Türk Tarihi çalışmalarının daha organize olması için planlanan ve çok sayıda katılımı ile gerçekleşen, çeşitli kuruluşlarla iş birliği içinde “Genel Türk Tarihi Çalıştayları’nın” düzenleyicisi olarak önemli bir faaliyet göstermiş ve çalıştaylarda sunulan görüş ve düşüncelerin yer aldığı bildirilerin bir bölümünün yayınlanmasını da başarıyla gerçekleştirmiştir.

Bu dergide yayın yapan araştırmacıların emekleriyle birlikte dergideki yazıların hakemleri de gerçekten dikkatli ve sabırlı bir mesai içinde önemli katkılarda bulunmuşlardır. Onlara da gösterdikleri ilgi ve titiz çalışmaları için teşekkür ediyoruz.

Bu sayımızın hayırlı olmasını diliyor, saygılarımızı sunuyoruz.

Prof. Dr. Mehmet ALPARGU

INTRODUCTION

The Turkish History Research Journal, which started to publish in order to overcome the lack of journals in the field of General Turkish History, is celebrating its 10th year. The journal determined its principles before it went on publishing and it is our pleasure to announce that it has proved to comply with these principles.

Although there is a small number of researchers in the field, researchers showed great interest to the Turkish History Research Journal during this period of publication. As the board of the journal, we thank those who has contributed. Although it has not been a long time since the establishment of our journal, the Turkish History Research Journal has been an important organizer of the “General Turkish History Workshops” in collaboration with various organizations. The journal has also successfully published some of the papers containing the opinions and thoughts presented in the workshop.

Along with the efforts of the researchers publishing in this journal, the referees of the articles in the journal also made important contributions in a careful and patient work. We thank them for their interest and meticulous work.

We wish this volume to be beneficial and we offer our respect.

Prof. Dr. Mehmet ALPARGU

EDİTÖRLERDEN

Sevgili okuyucular,

Genel Türk Tarihi alanında on yıldır yayın hayatına devam eden Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi'nin bu sayısında 4 özgün makale ve 2 kitap tanıtımı yer almaktadır. Bu sayının ilk makalesi Alisher İsmailov'un "Kazakça ve Rusça Kaynaklara Göre Arslan Baba ve Türbesi" ismiyle ele aldığı çalışmadır. Yazar söz konusu çalışmada Kazakça ve Rusça yeni kaynaklar üzerinden Arslan Baba ve türbesini incelemiştir. Galip Bingöl ve Hasan Çopur "Alâeddin Keykubad'ın Abbâsî Halifeleri İle İlişkileri: Siyasi, Askeri ve Manevi Bağlar" isimli çalışmalarında Alâeddin Keykubad ile Abbâsî Hilafeti arasındaki ilişkiler ortaya koyulmuştur. Bir başka çalışma Nizameddin Tuğrul tarafından yazılan "Gurban Gali Halidî'nin Tevârih-İ Hamse-i Şarkî Adlı Eserinin Türk Kültürü ve Tarihi Araştırmalarında Yeri ve Önemi" adlı çalışmadır. Bu çalışmada Türk tarihinin önemi kaynakları arasında yer alan *Tevârih-i Hamse-i Şarkî* adlı eserin Türk tarihi ve kültürü açısından değerlendirilmesi yapılmıştır. Son araştırma makalemiz Salihcan Kocaoğlu tarafından "Venedikli Başamiral Pietro Mocenigo'nun Osmanlı-Akkoyunlu Rekabetindeki Rolü" adıyla kaleme alınmıştır. Yazar bu çalışmasında Venedikli Başamiral Pietro Mocenigo'nun 15. yüzyılda Osmanlı devleti ve Akkoyunlu Devleti rekabetindeki rolünü ele almıştır. Sadullah Gülten'in "Tahrif ve Tashih: Derviş Gevr/Beyaz Şeceresi'nin Başına Gelenler" ismiyle ele aldığı değerlendirme yazısında *Orta Asya'dan Anadolu'ya Uzanan Köklü Tarihi ile Kureyşan Ocağı* isimli kitap ile kitaptan üretilen "Seyyid Mahmud-ı Kebir'in (Kureyş) Seyyid Mahmud Hayrani ve Derviş Beyaz/Gevr ile Tarihi Bağı" isimli makale incelenmiştir. Son çalışma ise Asya Sengel tarafından yapılan *Eski Türk Tarihi, Türklerin Kökeni, Yönetimleri ve Çin ile İlişkileri* adlı eserin kitap değerlendirilmesidir. Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi'nin bu sayının ortaya çıkmasında emek sarf eden ve değerli vakitlerini bize ayıran başta yazarlara, hakemlere ve katkı sunan tüm dostlarımıza müteşekkirimiz.

Baş Editör

Prof. Dr. Fatih ÜNAL

Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi

FROM EDITORS

Dear readers,

This issue of the *Journal of Turkish Historical Research*, which has been published in the field of General Turkish History for ten years, includes four original research articles and two book reviews. The first article, titled “*Arslan Baba and His Tomb According to Kazakh and Russian Sources*”, by Alisher Ismailov, analyzes Arslan Baba and his mausoleum using newly identified Kazakh and Russian sources. In their article titled “*Alā Al-Dīn Kayqubād’s Relations with the Abbasid Caliphs: Political, Military, and Spiritual Ties*”, Galip Bingöl and Hasan Çopur explore the multifaceted relations between Ala al-Din Kayqubād and the Abbasid Caliphate. Nizameddin Tuğrul, in his article “*The Place and Importance of Gurban Gali Halidī’s Tevârih-i Hamse-i Şarkî in Turkish Culture and Historical Studies*”, evaluates this significant historical source within the broader context of Turkish cultural and historical scholarship. The fifth research article, authored by Salihcan Kocaoğlu, is titled “*The Role of Venetian Captain of the Sea Pietro Mocenigo in the Ottoman–Aq Qoyunlu Rivalry*”. The study discusses the strategic role played by Venetian Vice Admiral Pietro Mocenigo in the 15th-century political tensions between the Ottoman Empire and the Aq Qoyunlu state. Sadullah Gülten’s review article, “*Corrupted and Corrected: What Happened to the Dervish Gevr’s Genealogy?*”, discusses the book *Orta Asya’dan Anadolu’ya Uzanan Köklü Tarihi ile Kureyşan Ocağı* and examines its treatment of the historical ties between Seyyid Mahmud-ı Kebir (Kureyş), Seyyid Mahmud Hayranî, and Derviş Beyaz (Gevr). The final contribution is a review of Asya Sengel’s book *Eski Türk Tarihi: Türklerin Kökeni, Yönetimleri ve Çin ile İlişkileri*, which explores the origins of the Turks, their governance systems, and their relations with China. We would like to express our sincere gratitude to all the authors, reviewers, and colleagues who contributed their efforts and valuable time to this issue of the *Journal of Turkish Historical Research*.

Editor-in-Chief

Prof. Dr. Fatih ÜNAL

Journal of Turkish Historical Research

